

Talvivaara Sotkamo Oy

Viite: Talvivaara Sotkamo Oy:n esitys 8.4.2013, jota on täydennetty 11.4.2013

Lausunto Talvivaara Sotkamo Oy esityksestä (8.4.2013) prosessiliuosten ja kipsisakka-altaiden liuostilavuuksien hoitamiseksi

Talvivaara Sotkamo Oy on 8.4.2013 toimittanut Kainuun ELY-keskukselle esityksen prosessiliuosten ja kipsisakka-altaiden liuostilavuuksien hoitamisesta 7.4.2013 alkaneen kipsisakka-allas 1 lohkon 2 vuodon jälkeen. Esitykseen sisältyy mm. metallitehtaan käynnistäminen aluksi toisella tuotantolinjalla, jolla vähennetään liuoskierron liuosmäärää ennen sulamiskautta. Kipsisakka-altaan nestemäärää vähennetään pumppaamalla liuosta loppuneutralointiin, Haukilampeen ja avolouhokseen. Käänteisosmoosilaitosta on tarkoitus käyttää vähentämään järviveden käyttöä.

Annettujen selvitysten perusteella Kainuun ELY-keskus toteaa seuraavaa:

7.4.2013 alkanut kipsisakka-altaan 1 loholla 2 tapahtunut vuoto purkautui etelän suuntaan samoja reittejä kuin marraskuussa 2012 tapahtunut vuoto. Kipsisakka-altaan 1 lohko 3 ja kipsisakka-altaan 2 lohko 4 voidaan aiemmin tehtyjen selvitysten ja viimeksi tapahtuneen vuodon yhteydessä tehtyjen havaintojen perusteella arvioida turvallisiksi. Sen sijaan altaan 2 lohkojen 5 ja 6 alta todettiin molempien vuotojen yhteydessä virtaavan vuotoa. Tarkkaa virtausreittiä ei tehtyjen havaintojen perusteella ole voitu päätellä ja epäselväksi on jäänyt se, onko virtaava vesi kuljettanut hienoainesta pohjarakenteista siinä määrin, että sillä olisi vaikutusta rakenteiden turvallisuuteen. Mahdollinen rakenteiden heikkeneminen on siksi otettava huomioon altaiden tulevassa käytössä.

Lohkojen 5 ja 6 täyttöaste on korkea ja nestefaasin osuus täytöstä on suuri. Lohkojen 5 ja 6 vuotoriskin pienentämiseksi nesteen määrää altaissa tulee jatkuvasti hallitusti mahdollisimman suurella nopeudella kyetä pienentämään ja altaan pohjaan kohdistuvan paineen tulee vähentyä jatkuvasti. Sakka on sijoitettava kipsisakka-altaan 1 lohkolle 3 tai kipsisakka-altaan 2 lohkolle 4, niin kauan kuin se on suinkin käytännössä mahdollista. Mahdollisuudet lisätä lohkojen 3 ja 4 täyttötilavuutta on selvitettävä ja otettava käyttöön. Selvityksen tulokset tulee raportoida ELY-keskukselle 19.4.2013 mennessä.

Lohkojen 5 ja 6 pohjarakenteiden tilasta on, heti kun se on jäättilanne huomioiden mahdollista, tehtävä asiantuntijaselvitys. Mikäli pohjarakenteessa havaitaan muutoksia, tulee ne heti raportoida Kainuun ELY-keskukselle ja altaan jatkokäyttö tulee siinä tapauksessa sopia erikseen. Loppuraportti tehdystä selvityksistä tulee toimittaa Kainuun ELY-keskukselle viimeistään 30.6.2013 mennessä.

Kainuun ELY-keskus pitää tärkeänä, että kipsisakka-altaan 1 lohkon 2 vesille on joka tilanteessa käytettävissä riittävä varotilavuus. Suunnitelma altaan vesien käsittelystä tulee esittää ELY-keskukselle 3.5.2013 mennessä.

Kainuun ELY-keskus katsoo, että Kuusilammen avolouhoksen käytön tulee palvella ensisijaisesti kipsisakka-aitaiden riskitason pienentämistä.

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

yksikön päällikkö

Sari Myllyoja

ympäristögeologi

Ilkka Haataja

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet yksikön päällikkö Kari Pehkonen, insinööri Mika Pylvänäinen, ylitarkastaja Raija Urpelainen ja ylitarkastaja Heli Nurmi.